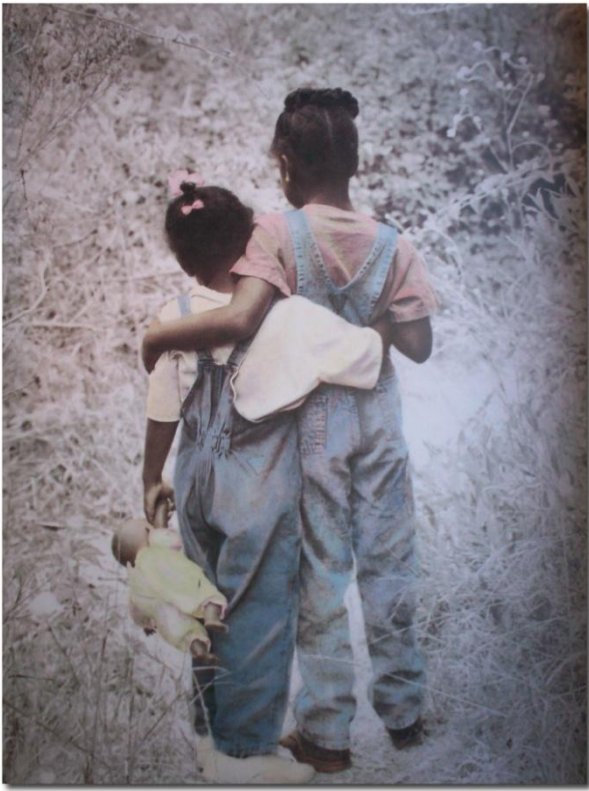

DOSTLUK – ARKADAŞLIK

Ergenlik dönemi arkadaşlık ilişkilerinin en yoğun yaşandığı dönemdir. Ergenlerin aile içerisindeki bağımsızlıklarının artmasıyla, dışarıdaki yaşantıları önem kazanmıştır. Ergenler bu dönemde arkadaşlarını kendileri seçmek isterler ve bu konuya karışıldığında da tepkili davranabilirler. Ergenlik, bir bakıma evden kopma ve topluma açılmaya doğru giden bir geçiş dönemidir. Arkadaşlık ilişkilerinin önem kazanması, toplumsal ilişkilere geçişte öncülük eder. En sağlıklı ergenin bile arkadaşsız olamayacağını, bunu ailesi ile karşılamayacağını söylersek yanlış olmaz. Ergenlik dönemindeki arkadaş ilişkileri, ergen, anne-baba ilişkisinden çok farklıdır. Anne-baba, ergenle eşit şartlarda bir iletişim yaşayamaz. En demokrat ailede bile anne-baba otoritesi vardır ve olması da gereklidir. Burada otoriteden kastımız şudur; Anne-baba doğruyu gösteren, koşulsuz güven duyulan ve karar veren konumundadır. Sağlıklı anne-baba, çocuk ilişkisinde baskıcı ve dayatmacı olmadığı, çocuğun duygusal ve toplumsal gelişimi engellemediği sürece bu tutum doğrudur. Buna karşın arkadaşla olan ilişki farklıdır. Arkadaş ilişkisi daha eşitlikçi bilgiye ve otoriteye dayanır.

Bu dönemde ergen, hızlı bedensel, toplumsal ve duygusal gelişimle baş etmeye çalışırken yeni ve değişik deneyimler arar ve uygular. Bunları yaparken başkaları tarafından desteklenme ve başkalarıyla bağlantı kurmak ister. Bu desteği yetişkinlerden almak istemez. Bu desteği kendisi gibi aynı değişikliği yaşayanlarla, yani arkadaşlarından ve yaşlılarından almak ister. Ergen benlik saygısını, arkadaşları tarafından aranmak, beğenilmek ve benimsenmekle bağdaştırır. Ergenlikte yardımlaşma çok önemlidir ve bu beraberinde duygusal alışverişi ve dostluğu da getirir. Arkadaşı, ergenin kendi kişiliğini yansıtan aynası gibidir. Başlangıçta sayıca çok kısa süreli arkadaşlıklar ve büyük gruplar tercih edilirken daha sonra sayıca az, yakın dostluklar ve küçük grupları tercih edilmektedir. Bu normal bir süreçtir. Kişilik gelişimi ve insan ilişkilerinin derinleşmesinde önemli bir aşamadır. Genellikle ergenlikte dostluk gereksiniminin, ergenin kendi kendini tanıma isteğine bağlı olduğu düşünülür. Ergenin Kendini tanımamasının bir başka yolu da kendisini dostuyla karşılaştırmasıdır. Kendisi ile karşılaştırma yapacağı kişi, kendine eşit, benzer, güvenilir fakat aynı zamanda rakiptir de. Birbirlerini seven, güvenen dostlar bir anda birbirlerine rakip olabiliyorlar. Özellikle Fen Liselerinde bu durum çok bariz yaşanmaktadır. Hem birbirlerinin böyle sevilmesi, hem de derin kopmaların yaşanması, ergenlik döneminin çelişkili, coşkulu ve uç noktada duygulanmaların yaşandığı bir dönem olduğunu gösteriyor bizlere.

Dostluk ve arkadaşlık ilişkilerinde, kendini ifade edebilme, fedakâr olma, karşı tarafı anlayabilme ve sabır çok önemli unsurlardır. İnsan neyi, nasıl düşünür ve konuşursa öyle hisseder, her şeyi düşünce ile

kontrol edebilirsiniz. Nasıl bakarsanız öyle görürsünüz. Aynı olay veya madde farklı açılardan farklı görünür. Bu sonuç doğaldır. Örneğin bir arabaya yandan bakan kapılarını görürken önünden bakan farlarını görür gibi ve farklı açılardan bakan bu insanların aynı şeyi görmedikleri için birbirlerini suçlamaları saçma olur. İnsanoğlu konuşmalarında pozitif (olumlu), mutluluk, huzur vs. kelimelerini içeren cümleler kullanıyorsa; bilinçaltı bu kelimeleri ifade eden düşünce ile dolar ve insan kendini gerçekten mutlu hisseder. Aksine; olumsuz kelimeleri düşünür, konuşmalarında kullanır ise gergin, uyumsuz, mutsuz bir kişi olur. Yani mutluluk veya mutsuzluk, huzur veya gerginlik tamamıyla insanın kendi elinde olan bir sonuçtur. Ve böyle insanların arkadaşlık ve dostluk kurmaları güçleşir. Aynı zamanda bir insan kendini diğerlerinden üstün hissediyorsa veya kimseyi sevemiyorsa, üstünlük kompleksi varsa nedeni esasen kendinde var olan aşağılık

kompleksidir. Yani sıcaktan bunalan serinlemek ister, üşüyen ısınmak ister. Aşağılık kompleksi, üstünlük kompleksi içinde olmasına sebep olur. Böyle insanların dostluk kurmaları güçleşir, oysaki insan için önemli bir olgudur ve mutlaka giderilmesi gerekir. Örneğin aç olan, doymak ister. İnsanın sevgi, dostluk, arkadaşlık, güven konularında açlığı varsa mutlaka gidermeye çalışmalıdır. İnsanın doğasında ve yaratılışında yalnızlık yoktur. Yalnız olmak ve paylaşımsız olmak insanın ruh sağlığı dengesini bozar. Doğru zaman, doğru mekân, doğru ve güvenilir insanlarla birlikte olunca anne babanın da fikri paylaşımı alınınca dostluk ve arkadaşlıkların oluşumuna izin verilmelidir.

İki arkadaş çölde yürüyorlardı. Yolculuk sırasında bir tartışma yaşandı ve arkadaşlardan biri ötekine tokat attı. Tokadı yiyen kişinin canı acıdı ama hiçbir şey söylemeden eğildi ve kuma şöyle yazdı: "Bugün en iyi arkadaşım bana tokat attı." İki arkadaş bir vahaya gelene dek yürümeye devam ettiler ve vahaya gelince de suya girmeye karar verdiler. Tokadı yiyen kişi bataklığa saplandı ve kurtulmak için çarpınmaya başladı. Arkadaşı onu kolundan çekerek saplandığı yerden çıkardı ve yaşamını kurtardı. Tokadı yiyen kişi boğulmaktan kurtulduktan sonra bir taşa şöyle yazdı: "Bugün en iyi arkadaşım yaşamımı kurtardı." Tokadı atan ve arkadaşının yaşamını kurtaran kişi bu olay karşısında çok şaşırıp merakını yenemeyip arkadaşına sordu: "Canını acıttığımda kuma yazdın neden şimdi taşa?" Tokadı yiyen kişi bu soruyu şöyle yanıtladı: "Birisi canımızı yaktığında kuma yazmalıyız ki bağışlama rüzgârı silebilsin ama biri bizim için iyi bir şey yaparsa taşa kazınmalıyız ki hiçbir rüzgâr silemesin."

Sevgili öğrenciler, lise yılları böyle güzel dostluk ve arkadaşlıkların oluşması için en güzel yıllardır. Ömür boyu unutamayacağınız çok güzel dostluklar kurabilmeniz temennisiyle...

